

בדידות מדיניות

פארק 51. אני תמיד מציין זאת. פעם, אחרי שאמרתי זאת בלונדון, ניגש אלי אחרי ההצגה מנהל מפעל פארק 51, שישב במקרה בקהל, והביא לי שני עטים נובעים. הוא אמר לי: "קח את זה כמתנה, על זה שהזכרת את הסחורה שלנו". ובכן, אני חושב שאין מכונית יותר טובה, יותר יפה ויותר שימושית מאשר רולס-רויס.

בינתיים מופיעה על הבמה וונדה ויל, צעירה אנגלית סיפוטית. גבוהה, בלונדית, אוליבר מציג אותה כשחקנית מפורסמת של הרדיו והטלוויזיה. יחד עמה הוא מספר כמה בדיחות תוך כדי דושיח:

— מה עושה האבא שלך?
— ה א אסטרוולג. הוא מסתכל כל היום בגופות שמיימים.
— מעניין, יש לנו הרבה תכונות משותפות, כנראה. גם אני אוהב להסתכל בגופות שמיימים. אבל אף אחד לא אומר שאני אסטרוולג. אומרים שאני זקן מלוכלך.

— איפה בילית את החופש שלך, יקירתי?
— בקאפרי.
— הוי, קאפרי, ביקרתי שם לפני הרבה שנים.
— מתי? כשקאפרי עוד היתה קאפרי?
— לא, כשאוליבר עוד היה אוליבר.

— והיכן בילית אתה את החופש שלך?
— גם אני הייתי באי. באיי פיג'י.
— באמת? האם זה נכון שבאיי פיג'י אין בכלל נשים?
— מה?
— אני שואלת: האם זה נכון שבאיי פיג'י אין שום נשים?
— אם זה נכון, אז עשיתי כמה שגיאות גוראות.

— הגד, ידידי, אתה מאמין בגלגול נשמות?
— כשת. קחי, למשל, את האדמירל גלסין. הוא חזר אלינו בתור סיגריה. והגנרל אלנבי, הוא חזר הנה בתור רחוב.

— שכחתי לספר לך, ראיתי את התמונה שלך ברחוב אלנבי, בהלוויה הראוה של ספר.
— מה, באמת? לא ידעתי שגם כאן אני כל כך מפורסם.
— מה היה כתוב תחת התמונה? שאני גדול הקומיקאים בעולם?
— לא, היה כתוב שכל אחד יכול לקבל קרחת כזאת, אם לא יטפל בשערות שלו כראוי.

— נכון שאת התארת?
— כן, הנה, זו הטבעת שהארוס שלי קנה לי. זו טבעת עתיקה.
— מה יש? אין לו כסף לקנות לך חדשה?

— זה לא הדבר היחיד שהוא קנה לי.
— מה עוד?
— ראית את הקאדילאק הנהדר, בצבע תכלת עדין, שעמד לפני דלת התיאטרון?
— כן?
— הוא קנה לי מספחת בדיוק באותו הצבע.

— מה יש לגרגורי פק שאין לי?
— טעם, שכל קומה יפה, התנהגות נהדרת, עדינות, נשמה, שאריות, פנים יפות, תבונה...
— את רואה? כבר אין לך מה להגיד.

— אולי תבואי עמי הביתה אחרי ההצגה?
— מה יש? הלא אמרת שאתה לא יוצא אם בחורה צעירה בלתי-מנוסה!
— אין דבר, עד שתגיעי הביתה תהיי מניסה.

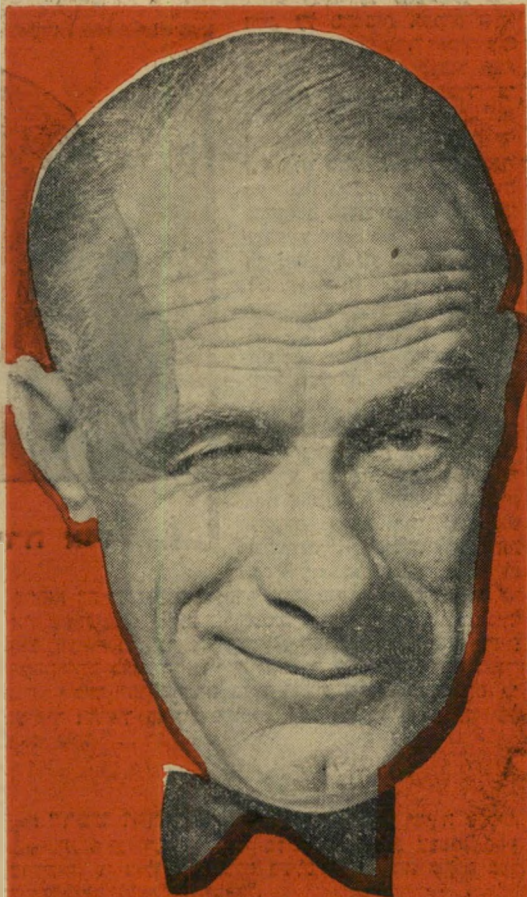
— מה הדיבורים האלה? אתה לא יכול להיות טוב אפילו לחמש דקות?
— אני? אני טוב לעוד 20 שנה לפחות.

בן כמה אתם חושבים שאני? ובכן, אני בן 39. בחיי, מה אתם צוחקים? אני לא יכול להוכיח זאת, כי אין לי תעודת-לידה. היא אבודה בשריפה הגדולה של לונדון. הייתי יכול לדבר כאן כל הלילה, אבל מה זה יועיל? אתם ממילא רק תצחקו. לפני שניפירי, יש לי בקשה אחת. אם נהייתם מההופעה שלי, ספרו על כך לכל הידיונים שלכם מחר בבוקר, כשתתי עוררו. אם לא נהייתם, בבקשה מכם אל תעוררו. חץ מזה, אל תשכחו: כאתם מרצונכם החופשי, איש לא שלח לקריא לכם הנה.

• שפרצה ב-2 בספטמבר, 1666, השמידה את מרבית העיר.

ואחרי שהוא מנגן בפסנתר כמה יצירות באופן מושלם, הוא קם תן הפסנתר ונוסע לידיו כינור. זהו הכלי שהפכתיו למפורסם.

אתמול ניגנתי כאן, אז צופה אחד כל כך התרגש, זה כל כך נגע ללבו, שהוא ניסה להתאבד. הכדור החטיא את הראש שלי באינץ' אחד.



השבוע זכו כמה-אזני צופים לחזות במו עיניהם בזיוק אוליבר, היהודי הוינאי שי חפץ לקומיקאי מס' 1 של בריטניה וכוכם החברה הנבונה שלה. אולם יותר משי נהנו העיניים, נהנו האוזניים. הן שמעו שמע של בדיחות, חידושים וישנות, נקיות וזא-כך-נקיות, שנפלטו מפיו ללא חפץ פקוד, בקצב של מקדע. המבחר המתורגם גם המופיע בעמוד זה, שנרשם בו כמחשבות עידידי קצור, ואפשר לומר מי שלא נבחר במקום (או שזא חפץ) נדחק מן ההזדמנות האנגלי המפורסם של האזנה המבדחת.

(מסייל על הבמה תוך כדי ניגנה בכנור). אתם רואים, אני לא טיפש. אני לא עומד במקום אחד.

בשביל מה אני עובד? מסיבה-הכנסה לוקח את הכל. הם שולחים לנו טפסים ודורשים שנחש מה נרויח בשנה הבאה. אני יודע אם אחיה בשנה הבאה? או מה עשיתי? מלאתי את הטופס בדיוק, אבל החורתי אותו בלי חתימה. מה איכפת לי? אם הם רוצים שאנחש כמה ארויח בשנה הבאה, שהם ינחשו מי מילא את הטופס. שמעתי שבשבוע שעבר התאבד משהו בתל-אביב. איך? רעל? גז? אקדח? יותר מדי ביוקר. הוא נשכב בדרכו של האוטובוס מס' 5, וחיכה שהאוטובוס ידרוס אותו. הוא מת ברעב. הקטע שניגנתי עכשיו, הוא שיר אהבה. זה על בחור שלא יכול היה להתחתן. כשהיה שכור, אהובתו לא רצתה להינשא לו. כשהיה פיתח, הוא לא רצה לשאת את אהובתו.

אני מוכרח לציין שכל ההצלחה שלי באה לי מעט ניבע

על הבמה מופיע גבר גבוה מאד, הנראה כבן 50, קרוב למיד, לבוש במשקל יחסית כבד, ונכנסים כהות, כחולות, ספורטאי אלגנטי.

כל חרי — הוא פתח — נכספתי להופיע בעיני יפה זה ב... ב... (חזר על הפתח) כן, בתל-אביב. אי אפשר לזכור את כל השמחה הזו.

ובכן, אני קומיקאי מסוג א'. פשוט אין סוג נמוך יותר. עיר יפה כאן, אני גר במלון דן. מקום נהדר. יש לי חדר כל כך קטן, שהיכל שלי מכשכש בוגבו מלמעלה למטה, אין לה מקום לכשכש הצידה.

השירות — מה להגיד לכם, נהדר. אתמול רחצתי את ידי ודחשתי שיביאו לי מגבת. אמרו לי שאין, שאוציא את ידי החוצה להתיבש. שמחתי שלא התקלחתי בכל גופי. זה לא כלום. כשאתה יושב לסעוד, משרתים אותך שלושה מלצרים. אחד מראה לך את החשבון, ושני האחרים משתולים להחזיר אותך מעלפונך.

בכלל, המלצרים שם הם נמוכים מאד. לוקחים רק אנשים קטנים מאד, כדי שהסנדוויצים ייראו, באופן יחסי, יותר גדולים.

אתם לא כל כך מכירים אותי, אבל באנגליה אני מפורסם מאד. פעם עמדתי בימי המלחמה בכיכר פיקאדילי ושוחחתי עם וינסטון צ'רצ'יל. אז כל האנשים שאלו: "עם מי זה מדבר שם ויק אוליבר?"

אני לא רק קומיקאי. אני גם מביים מחזות. פעם בייתי הופעה מוסיקלית. הבאתי מפאריס תריסר צרפתיות טהורות. על כל פנים, צרפתיות הן הן.

בפאריס נתבקשתי פעם להיות שופט בתחרות-יפוי ביני לאומיות. תחילה ניגשה אלי מס' 1, האוסטרלית, ואמרה לי: "אם תתן לי לזכות בתואר, אתן לך לנשק אותי." אחר כך ניגשה אלי מס' 2, השבדית, ואמרה לי: "אם תבחר בי, אתן לך לנשק אותי וגם לדגוג לי." אחר כך ניגשה מס' 3, האיטלקיה, ואמרה: "אם תבחר בי, אתן לך לנשק אותי ולדג דג לי וגם לצבוב לי." ובכן, זכתה מס' 10.

אני מופלרי מאד. אצלנו, באנגליה, כשהאמן מוצא חן בעיני הקהל, צועקים בסוף ההצגה ודורשים: "עוד! עוד!" לפני שבועיים הופעתי במאנצ'סטר, וכשגמרתי, צעקו משך חצי שעה: "עוד! עוד! עוד!" מימי לא התרגשתי כל כך. רק אחרי-כך נתברר לי שמהל התיאטרון שמו עוד, וכי דרשו שיופיע ויחזיר לקהל את הכסף.

אל תחשבו שאני מופיע כאן בשביל כסף. הכסף זה הדבר האחרון שאני חושב עליו. בלילה, כשאני שוכב לישון, אני עשיר מאד. גם אשתי, אל תחשבו שהתחתנתי אתה בגלל הכסף. לגמרי לא. פשוט לא מצאתי דרך אחרת לקבל את הכסף שלה.

בכלל, אשתי נהדרת. היא יכולה להיות מלאך. הלוואי ש-תהיה בקרוב. הדוד שלי מת לא מזמן והשאיר לי 50 אלף לירות. אני רק לא יודע איפה השאיר אותו. בשבוע שעבר קניתי חליפה. היא עלתה לי 10 דולר. כל כך ביוקר? שאלתי. החיט אמר שהיא עשויה מצמר בתולין. מילא, שילמתי 10 דולר מפני שאיזו כבש טפשה אמרה כל הזמן "לא!"

אמש הלכתי עם הפסנתרן הזה לאכול ארוחת-ערב במסעדה יקרה ברחוב ברי-הרוד. הזמנתי לשון, הלשון היתה כל כך טריה שיצאה מן הצלחת וליקקה אותי. הפסנתרן אמר: "אתה לא מתבייש לאכול לשון, שהיתה בפה של פר?" אחר כך הזמין שתי ביצים. הפסנתרן הזה, יש לו בת. השבוע גלאל לה שמונה שנים. אז היא אמרה בפעם הראשונה "אבא!" האמא שלה חיכתה שתהיה גדולה וחזקה לפני שגילתה לה שזה אביו.

אתם מבינים אידיש? ובכן, פעם נפגשו שני יהודים בברוקלין והאחד אמר לשני... להפסיק? תמיד אומרים לי שאני מספר יותר מדי בדיחות על יהודים. ובכן, אפסיק. תשמעו: פעם נפגשו שני סינים בברוקלין. אז האחד אמר לשני: "הויא גייען דיא געשעפטין?"

אתם אוהבים מוסיקה? אני מוסיקאי מצוין. אני מנגן לא רק על המנענים הלבנים והשחורים, אלא גם על החרצים שביניהם.

(אוליבר מתישב ליד הפסנתר, מנגן כמה קטעים ומתחיל לפתע לזייף נוראות). מה יש? כל אחד יכול לעשות שגיאה. קחי את האבא שלי, למשל.

בכלל, מה לעזאזל חשבתם שתשמעו כאן, בשביל שלוש לירות?

אני חושב שאני זקוק לפסיכיאטר. בבית יש לי אחד. הוא פסיכיאטר נורא מיד. כשאני מאחר חמש דקות, הוא מתחיל לבדו.

• היתה זאת גם דרך עדינה של ויק אוליבר להזכיר לצופים, במקרה ששכחו, כי צ'רצ'יל היה חזונן, עד שהתגרש אוליבר מבתו של המדינאי.